

Türkiye'nin Taraf Olduğu IMO Sözleşmeleri

Türkiye Cumhuriyeti, Uluslararası Denizcilik Örgütü ("IMO") bünyesinde hazırlanan çok sayıda Milletlerarası Sözleşme'nin tarafıdır. Merkezimiz bu bilgi notunda Türkiye'nin tarafı olduğu Deniz Hukuku ve Deniz Ticareti Hukuku Sözleşmeleri'nin hangileri olduğunu belirlemeye çalışmaktadır.

Merkezimiz tarafından oluşturulan aşağıdaki tabloda öncelikle Deniz Hukuku'na ilişkin IMO Sözleşmeleri, daha sonra Deniz Ticareti Hukuku'na ilişkin IMO Sözleşmeleri'ne yer verilmiştir. Aşağıdaki tablolar hazırlanırken IMO'nun resmî web-sitesi, IMO tarafından oluşturulan Global Integrated Shipping Information System ("GISIS") verileri, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nın resmî web-sitesi, T.C. Resmî Gazeteleri denetlenmiştir.

Bu bilgi notunun amacı tarafı olduğumuz IMO Sözleşmeleri'nin imza tarihinin; yürürlük tarihinin; bu sözleşmelere taraf olan Devlet sayısının, Taraf Devletler'in dünya deniz ticareti filosunun yüzde kaçını oluşturduğunun; sözleşmelere ilişkin katılma belgelerinin hangi tarihte IMO'ya tevdi edildiğinin ve sözleşmelerin hangi tarihte Türkiye hakkında yürürlük kazandığının ortaya konulmasıdır. Ayrıca, sözleşmenin resmî yabancı dildeki metinleri ve Türkçe tercümelerinin yayımlandığı Resmî Gazetelerin tarihlerine de tabloda yer verilmiştir. Her bir tablonun sonunda yer alan dipnotlarında ise tabloda yer alan Milletlerarası Sözleşmelerin İngilizce ve Resmî Gazete'de yayımlandığı hâliyle Türkçe tercüme isimlerine erişmek mümkündür.

TÜRKİYE’NİN TARAF OLDUĞU IMO SÖZLEŞMELERİ

A. DENİZ HUKUKU SÖZLEŞMELERİ

Sözleşme	Sözleşmenin İmza Tarihi	Sözleşmenin Yürürlük Tarihi	Taraf Devlet Sayısı	Dünya Gemi GRT Oranı	T.C. Katılma Belgesi Tevdi Tarihi	Türkiye Hakkında Yürürlük Tarihi	Sözleşme Metninin Yayımlandığı Resmî Gazete
SOLAS 74 ¹	1/11/1974	25/5/1980	164	% 99.19	31/7/1980	31/10/1980	25/5/1980
SOLAS 78 Protokolü ²	17/2/1978	1/5/1981	121	% 97.90	3/9/2013	3/12/2013	27/6/2013
COLREG 72 ³	20/10/1972	15/7/1977	159	% 99.19	16/5/1980	16/5/1980	29/4/1978
MARPOL 73/78 ⁴	17/2/1978	2/10/1983					
ANNEX I-II			157	% 99.15	10/10/1990	10/1/1991	24/6/1990
ANNEX III			148	% 98.51	14/10/2014	14/1/2015	23/5/2014
ANNEX IV			142	% 96.25	14/10/2014	14/1/2015	23/5/2014
ANNEX V			153	% 98.68	10/10/1990	10/1/1991	24/6/1990
MARPOL 1997 Protokolü	26/9/1997	19/5/2005	91	% 96.59	4/11/2013	4/2/2014	11/9/2013
FAL 1965 ⁵	9/4/1965	5/3/1967	120	% 94.27	13/5/2016	12/7/2016	13/3/2016

Sözleşme	Sözleşmenin İmza Tarihi	Sözleşmenin Yürürlük Tarihi	Taraf Devlet Sayısı	Dünya Gemi GRT Oranı	T.C. Katılma Belgesi Tevdi Tarihi	Türkiye Hakkında Yürürlük Tarihi	Sözleşme Metninin Yayımlandığı Resmî Gazete
LL 1966 ⁶	5/4/1966	21/7/1968	162	% 99.18	5/8/1968	5/11/1968	28/6/1968
LL 1988 Protokolü	11/11/1988	3/2/200	108	% 97.15	4/6/2008	4/9/2008	4/9/2007
TONNAGE 1969 ⁷	23/6/1969	18/7/1982	157	% 99.09	16/5/1980	18/7/1982	15/12/1979
CSC 1972 ⁸	2/12/1972	6/9/1977	84	% 65.61	6/8/2013	6/8/2014	5/6/2013
IMSO 76 ⁹	3/9/1976	16/7/1979	104	% 96.08	16/11/1989	16/11/1989	21/10/1989
IMSO 98 Değişikliği	24/4/1998	31/7/2001	"	"	27/2/2001	31/7/2001	22/1/2001
INMARSAT OA 76 ¹⁰	3/9/1976	16/7/1979	89	% 94.12			
INMARSAT OA 98 Değş.	24/4/1998	31/7/2001	"	"	27/2/2001	31/7/2001	21/10/2001
STCW 78 ¹¹	7/7/1978	28/4/1984	164	% 99.19	28/7/1992	28/10/1992	28/4/1989 29/9/2003 ¹²
SAR 79 ¹³	27/4/1979	22/6/1985	111	% 80.45	21/11/1985	21/12/1985	24/3/1986

Sözleşme	Sözleşmenin İmza Tarihi	Sözleşmenin Yürürlük Tarihi	Taraf Devlet Sayısı	Dünya Gemi GRT Oranı	T.C. Katılma Belgesi Tevdi Tarihi	Türkiye Hakkında Yürürlük Tarihi	Sözleşme Metninin Yayımlandığı Resmî Gazete
SUA 88 ¹⁴	10/3/1998	1/3/1992	166	% 95.15	6/3/1998	4/6/1998	26/1/1998
SUA 88 Prot. ¹⁵	10/3/1988	1/3/1992	156	% 94.82	6/3/1998	4/6/1998	26/1/1998
SUA 2005 ¹⁶	14/10/2005	28/7/2010	44	% 39.38	19/7/2010	17/10/2010	31/12/2009
OPRC 90 ¹⁷	30/11/1990	13/5/1995	112	% 76.27	1/7/2004	1/10/2004	18/9/2003
OPRC-HNS 2000 ¹⁸	15/3/2000	14/6/2007	39	% 50.93	3/9/2013	3/12/2013	27/6/2013
BWM 2004 ¹⁹	13/2/2004	8/9/2017	76	% 77.08	14/10/2014	8/9/2017	28/8/2014

¹ İngilizce ismi: International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi.

² İngilizce ismi: Protocol of 1978 relating to the International Convention for the Safety of Life at Sea. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesine İlişkin 1978 Protokolü.

³ İngilizce ismi: International Regulations for Preventing Collisions at Sea. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Denizde Çatışmayı Önleme Kuralları. 1981 tarihinde yapılan değişikliklere de Türkiye taraf olmuştur, değişiklik metni için bkz. RG T: 18/11/1984.

⁴ İngilizce ismi: International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşme.

⁵ İngilizce ismi: Convention on Facilitation of International Maritime Traffic, 1965. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Uluslararası Deniz Trafikinin Kolaylaştırılması Sözleşmesi.

⁶ İngilizce ismi: International Convention on Load Lines, 1966. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1966 Yükleme Sınırı Uluslararası Sözleşmesi.

⁷ İngilizce ismi: International Convention on Tonnage Measurement of Ships, 1969. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1969 Gemilerin Tonilatolarını Ölçme Uluslararası Sözleşmesi.

⁸ İngilizce ismi: International Convention for Safe Containers, 1972. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1972 Emniyetli Konteynerler Hakkında Uluslararası Sözleşme.

⁹ İngilizce ismi: Convention on the International Mobile Satellite Organization. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1976 Uydular Aracılığıyla Mobil Haberleşmesi Uluslararası Teşkilatı Sözleşmesi.

¹⁰ İngilizce ismi: Inmarsat Convention and Operating Agreement. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Uydular Aracılığı ile Mobil Haberleşme Uluslararası Teşkilatı (INMARSAT) Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanması Hakkında Karar.

¹¹ İngilizce ismi: International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers, 1978. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1978 Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme. STCW 1991 değişikliklerine de Türkiye taraf olmuştur, metin için bkz. RG T: 27/6/2013.

¹² IMO kayıtlarında Sözleşme’nin Türkiye hakkında 1992 yılında yürürlük kazandığı bilgisi vardır. Ne var ki, Sözleşme’nin İngilizce metni ve Türkçe tercümesi 2003 yılında RG’de yayımlanmıştır. 28/4/1989 tarihli RG’de Türkiye’nin Sözleşme’ye katılmasının uygun bulunduğu dair Kanun, 29/9/2003 tarihli RG’de ise, Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme’ye Katılmamız Hakkında Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanmıştır.

¹³ İngilizce ismi: International Convention on Maritime Search and Rescue, 1979. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Denizde Arama ve Kurtarma Uluslararası Sözleşmesi.

¹⁴ İngilizce ismi: Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşme.

¹⁵ İngilizce ismi: Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Kıta Sahanelerinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasa Dışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokol.

¹⁶ İngilizce ismi: Protocol of 2005 to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Denizde Seyir Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Sözleşmeye Ait 2005 Protokolü.

¹⁷ İngilizce ismi: International Convention on Oil Pollution Preparedness, Response and Co-operation, 1990. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1990 Tarihli Petrol Kirliliğine Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği ile ilgili Uluslararası Sözleşme.

¹⁸ İngilizce ismi: Protocol on Preparedness, Response and Co-operation to Pollution Incidents by Hazardous and Noxious Substances, 2000. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 2000 Tarihli Tehlikeli ve Zararlı Maddelerle Kirlenme Olaylarına Karşı Hazırlıklı Olma, Müdahale ve İşbirliği Protokolü.

¹⁹ İngilizce ismi: International Convention for the Control and Management of Ships’ Ballast Water and Sediments, 2004. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Gemi Balast Suyu ve Sedimanlarının Kontrolü ve Yönetimi Hakkında Uluslararası Sözleşme.

B. DENİZ TİCARETİ HUKUKU SÖZLEŞMELERİ

Sözleşme	Sözleşmenin İmza Tarihi	Sözleşmenin Yürürlük Tarihi	Taraf Devlet Sayısı	Dünya Gemi GRT Oranı	T.C. Katılma Belgesi Tevdi Tarihi	Türkiye Hakkında Yürürlük Tarihi	Sözleşme Metninin Yayımlandığı Resmî Gazete
CLC 92 ¹	27/11/1992	30/5/1996	137	% 97.72	17/8/2001	17/8/2002	24/7/2001
CLC FUND 92 ²	27/11/1992	30/5/1996	115	% 94.76	17/8/2001	17/8/2002	18/7/2001
CLC FUND 2003 ³	16/5/2003	3/3/2005	32	% 17.50	5/3/2013	5/6/2013	10/10/2012
LLMC 76 ⁴	19/11/1976	1/12/1986	54	% 56.61	6/3/1998	1/7/1998	4/6/1980
LLMC 96 Protokolü ⁵	2/5/1996	13/5/2004	56	% 61.70	19/7/2010	17/10/2010	13/3/2010
SALVAGE 89 ⁶	28/4/1989	14/7/1996	70	% 53.35	27/6/2014	27/6/2015	24/5/2014
BUNKERS 2001 ⁷	23/3/2001	21/11/2008	89	% 92.25	12/9/2013	12/12/2013	27/7/2013

¹ İngilizce ismi: Protocol of 1992 to amend the International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage, 1969. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukuki Sorumluluğu ile ilgili Uluslararası Sözleşme.

² İngilizce ismi: Protocol of 1992 to amend the International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage, 1971. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Petrol Kirliliği Zararının Tazmini için bir Uluslararası Fonun Kurulmasına ile ilgili Uluslararası Sözleşme.

³ İngilizce ismi: Protocol of 2003 to the International Convention on the Establishment of an International Fund for Compensation for Oil Pollution Damage, 1992. RG'de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1992 Petrol Kirliliği Zararının Tazmini için Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile ilgili Uluslararası Sözleşme'nin 2003 Protokolü.

⁴ İngilizce ismi: Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlanması Hakkında 1976 Tarihli Uluslararası Sözleşme.

⁵ İngilizce ismi: Protocol of 1996 to amend the Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims, 1976. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: Deniz Alacaklarına Karşı Mesuliyetin Sınırlandırılması Hakkında 1976 Tarihli Milletlerarası Sözleşmeyi Tadil Eden 1996 Protokolü.

⁶ İngilizce ismi: International Convention on Salvage, 1989. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 1989, Uluslararası Kurtarma Sözleşmesi.

⁷ İngilizce ismi: International Convention on Civil Liability for Bunker Oil Pollution Damage, 2001. RG’de yayımlandığı şekliyle Türkçe ismi: 2001 Gemi Yakıtlarından Kaynaklanan Petrol Kirliliği Zararının Hukuki Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşme.